

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 28 lutego 2024 r.

DIH-3.707.3.2024.MB „informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH - 3.31.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 6 grudnia 2023 r., na mocy której na przedsiębiorcę HAMMERSERWIS Sp. z o.o. z siedzibą w Wysogotowie nałożono karę pieniężną w wysokości 8 000 zł (słownie: osiem tysięcy złotych) wynikającą z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), za nieuwidocznienie cennika usług w miejscu świadczenia usług, co stanowi naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy oraz naruszenie wymagań wskazanych w § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r., poz. 2776), wydanego na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach od 12 do 15 września 2023 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Wielkopolskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w [xxxxxxxx xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx], należąca do przedsiębiorcy [xxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxx], zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania” lub „przedsiębiorcą”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 17 sierpnia 2023 r. ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego m.in. prawidłowość uwidaczniania cen oferowanych usług w sporządzonych cennikach. Zawiadomienie doręczono stronie 21 sierpnia 2023 r.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej: „ustawą

o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776) zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Stwierdzono, że w kontrolowanej placówce przedsiębiorca nie uwidoczniał dla konsumentów w miejscu widocznym i ogólnodostępnym cennika świadczonych usług, co naruszało § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju oraz art. 4 ust. 1 ustawy o cenach.

W toku kontroli przedsiębiorca podjął dobrowolne działania naprawcze i uwidoczniał cennik świadczonych usług w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 15 września 2023 r. (nr akt kontroli: UH.8361.223.2023).

W dniu 14 sierpnia 2023 r. Wielkopolski WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i § 4 w związku z art. 28 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej, za niewidocznienie cennika w miejscu świadczenia usług najmu maszyn i urządzeń budowlanych, co stanowi naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano, że na podstawie art. 10 § 1 Kpa, strona może brać czynny udział w każdym stadium postępowania, a w szczególności wypowiadać się, co do zebranych dowodów i co do przesłanek wymiaru kary wskazanych w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach oraz zapoznać się ze zgromadzonymi w tej sprawie materiałami, także przedstawić stanowisko w powyższej sprawie oraz składać wnioski dowodowe. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przesłania informacji o wielkości obrotów i przychodu, osiągniętych przez stronę w 2022 r.

Pismem z 13 listopada 2023 r. strona przekazała Wielkopolskiemu WIIH informację dotyczącą wielkości osiągniętego obrotu i przychodu w 2022 r.

Dnia 6 grudnia 2023 r. Wielkopolski WIIH wydał na podstawie art. 104 § 1 Kpa oraz art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o cenach decyzję (nr akt sprawy: UH.8361.223.2023) na mocy której, stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 8 000 zł (słownie: osiem tysięcy złotych) wynikającą z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, za niewidocznienie cennika usług w miejscu świadczenia usług, co stanowi naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy oraz naruszenie wymagań wskazanych w § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, wydanego na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy.

Decyzja została doręczona stronie 8 grudnia 2023 r.

W dniu 18 grudnia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona zwróciła się o zmniejszenie nałożonej na nią kary pieniężnej.

Pismem z 5 stycznia 2024 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolicie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu, o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W miejscu świadczenia usług udostępnia się cennik w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów (§ 11 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Ceny za usługi podaje się wraz z dokładnym określeniem rodzaju i zakresu usług, mogą być podawane stawki godzinowe, stawki procentowe, ceny za kilometr i inne stawki przeliczeniowe, które powinny zawierać wszystkie elementy składowe ceny (§ 10 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia).

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach powoduje - zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane.

Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w wypożyczalni maszyn i urządzeń budowlanych należącej do przedsiębiorcy stwierdzono, brak uwidocznienia dla konsumentów w miejscu widocznym i ogólnodostępnym cennika świadczonych usług, co naruszało art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Wielkopolski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 8 000 zł (słownie: osiem tysięcy złotych), na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, jednakże wniosła o zmniejszenie nałożonej kary pieniężnej. W ocenie strony nałożona kara jest bardzo wysoka i stanowi dla niej nadmierne obciążenie. Strona wskazała, że skala prowadzonej przez nią działalności nie uzasadnia tak dotkliwej kary pieniężnej. Ponadto poinformowała, że specyfika jej działania wymaga każdorazowo indywidualnego podejścia do klienta. Praktyka wskazuje, że klient w każdym przypadku zanim podejmie decyzję o wynajęciu sprzętu budowlanego, przeprowadza rozmowę z pracownikiem przedsiębiorcy, w celu dobrania odpowiedniego sprzętu oraz negocjuje cenę w oparciu o deklarowany okres wynajmu, dotychczasową współpracę, ilość wynajętych urządzeń. Strona podniosła, że przekazanie klientom samego cennika usług, w którym zamieszczone są specjalistyczne nazwy sprzętów budowlanych albo ich parametry techniczne, nie stanowi przesłanki do właściwego wyboru wynajmowanego sprzętu. Dodatkowo podkreśliła, że w każdym przypadku pracownicy informują klienta o jednostkowej cenie za wynajem danego sprzętu, wskazując jednocześnie

o który model chodzi. Klient podejmując decyzję o wynajmie, wie dokładnie, który sprzęt zostanie mu wynajęty i jaki jest koszt wynajmu.

Prezes UOKiK wskazuje, że argumenty przedstawione przez stronę w odwołaniu nie zasługują na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że kluczowe znaczenie w przedmiotowej sprawie mają ustalenia poczynione w toku kontroli u przedsiębiorcy, a te dowodzą jednoznacznie, iż w chwili jej rozpoczęcia - w dniu 12 września 2023 r. - w wypożyczalni sprzętu maszyn i urządzeń budowlanych należącej do ww. przedsiębiorcy stwierdzono brak cennika usług. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób ewidentny wskazuje, że doszło do naruszenia przepisów dotyczących cen w zakresie ich uwidocznienia, konsekwencją czego jest nałożona administracyjna kara pieniężna.

Prezes UOKiK wskazuje, że art. 6 ustawy o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny oraz okoliczności powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Należy również podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach weszła w życie w 2014 r., a w obecnym kształcie obowiązuje od 1 stycznia 2023 r., a przedsiębiorca został powiadomiony o zamiarze wszczęcia kontroli i jej zakresie 21 sierpnia 2023 r. tj. trzy tygodnie przed rozpoczęciem kontroli.

Biorąc pod uwagę, że strona uznała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej za zbyt wysoką, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie i na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że organ pierwszej instancji prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki, mające wpływ na wymiar tej kary.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie uznał go za poważny. Przedsiębiorca w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów nie udostępnił cennika świadczonych usług, czyli nie uwidocznili informacji o cenach wszystkich oferowanych usług. Brak cennika uniemożliwił konsumentom zapoznanie się z podstawowymi informacjami dotyczącymi oferowanych usług. Cena należy bowiem do podstawowych, istotnych elementów zawieranych umów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji o zawarciu konkretnej umowy. Konieczność informowania o cenie to przede

wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych usług świadczonych przez przedsiębiorcę ale także mogą faktycznie przekonać się, czy podana cena jest niska czy wysoka i podjąć decyzję o skorzystaniu z usług u danego przedsiębiorcy. Brak rzetelnej informacji w tym zakresie uniemożliwia konsumentom porównanie cen oferowanych usług, a tym samym dokonanie świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru.

Biorąc powyższe pod uwagę, zdaniem Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji, oceniając stopień naruszenia obowiązków przedsiębiorcy uznał prawidłowo, że charakter i waga naruszenia tych obowiązków były poważne. W ocenie organu drugiej instancji należy przyjąć, że czas trwania naruszenia rozpoczął się w dniu stwierdzenia nieprawidłowości (pierwszy dzień kontroli), a zakończył w momencie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, czyli jeszcze w czasie trwania kontroli.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że nie był on wcześniej karany za naruszenia przepisów ustawy o cenach. Uwzględnił również fakt usunięcia w toku kontroli stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie Wielkopolski WIIH wskazał, że w odniesieniu do korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem ww. ustawy strona potencjalnie mogła uzyskać takie korzyści, ale także ponieść stratę. Strona poinformowana o obowiązującym stanie prawnym nie odniosła się do ww. okoliczności. Stąd też przyjąć należy, że z uwagi na charakter stwierdzonych nieprawidłowości oraz materiał dowodowy zebrany w sprawie organ nie posiada wiedzy na temat uzyskanych przez stronę korzyści majątkowych lub strat.

Przy ocenie wielkości obrotów i przychodu strony, prawidłowo uwzględniono, że strona przekazała żądane informacje w tym zakresie za rok 2022, które załączono do akt sprawy. Organ pierwszej instancji uwzględnił również ostatnią z przesłanek określonych w ustawie o cenach mających wpływ na wymiar kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych - wskazując na oświadczenie strony, że nie zostały na nią nałożone ww. sankcje.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 8 000 zł, jaka została ustalona przez Wielkopolskiego WIIH. Bez wątplenia, wysokość kary pieniężnej ustalona na tym poziomie, przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa - brak cennika świadczonych usług. Stanowi ona 40% górnego wymiaru kary. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach oferowanych usług przez przedsiębiorcę.

Podkreślić należy, że kara pieniężna określona w art. 6 ustawy o cenach stanowi sankcję administracyjną, zaś jej celem jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacje o cenach służą właściwemu poinformowaniu nabywcy o tym za co i w jakiej ilości ma zapłacić daną należność, a także stwarzają identyczne

warunki dla podmiotów funkcjonujących na rynku. Dlatego rzetelna informacja o cenie oraz możliwość porównania cen wielu usług ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta. Należy również podkreślić, że ustawa o cenach ma zastosowanie zarówno w relacji przedsiębiorca konsument, jak i przedsiębiorca przedsiębiorca.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być dla niego ostrzeżeniem, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby konsument otrzymał pełną informację cenową, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 8 000 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów. Tym samym, takiej kary nie można uznać za zbyt wysoką.

W odwołaniu strona wskazała na specyfikę swojego działania i poinformowała o stosowanej przez siebie praktyce indywidualnych konsultacji dotyczących ceny z klientem, zależnych od dokonywanego przez niego wyboru sprzętu. Prezes UOKiK nie może zgodzić się z taką argumentacją strony i wskazuje, że w jego ocenie należytego wykonania obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach nie można zastąpić ustną informacją dotyczącą ceny wypożyczanego sprzętu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu świadczenia usług uwidocznic cenę oraz cenę jednostkową usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Natomiast rozporządzenie Ministra Rozwoju wskazuje formę uwidaczniiania cen w przypadku świadczenia usług, tj. uwidaczniianie cen w cenniku w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów (§ 11 ww. rozporządzenia). Podkreślić należy, że obowiązujące ww. przepisy nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie uwidoczniiania cen usług ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy też podkreślanej przez skarżącego specyfiki prowadzonej działalności. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Przepisy ustawy o cenach z uwagi na cele ustawy, tj. ochronę konsumentów, podlegają ścisłej wykładni. Stąd też niedopuszczalne jest, aby przedsiębiorcy, powołując się na specyfikę prowadzonej działalności, modyfikowali bądź też odstępowali od ustawowych kryteriów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 9 października 2019 r., sygn. akt II GSK 710/19 stwierdził, że "Ocena, czy w danym

przypadku uwidocznienie ceny jednostkowej towaru (usługi) byłoby lub też nie byłoby przydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru i można zaniechać jej uwidaczniania, stanowi wytyczną ustawową dla właściwego ministra do uregulowania tej kwestii rozporządzeniem. Nie oznacza ona, że o przydatności uwidaczniania ceny rozstrzygać może każdorazowo przedsiębiorca, przyjmując swoje własne kryteria celowości informowania o cenach odpowiednich produktów". Nie ma żadnego uzasadnienia, aby przedsiębiorca, uwzględniając specyfikę prowadzonej przez siebie działalności usługowej, kierując się niejasnymi i nieprecyzyjnymi kryteriami, uwidaczniał ceny z naruszeniem ustawy o cenach. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w związku z § 10 ust. 1 i § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju nałożony na każdego przedsiębiorcę, w tym także na świadczącego usługi wypożyczania maszyn i urządzeń budowlanych, obowiązek uwidocznienia cen powinien być realizowany przez sporządzenie cennika udostępnionego konsumentom w miejscu świadczenia usług. Usprawiedliwieniem dla niezrealizowania ww. obowiązku nie mogą być trudności związane z ustaleniem ceny za poszczególne, specjalistyczne usługi. Obowiązek ten przedsiębiorca spełnia w powszechnie dostępnej formie wizualnej prezentacji, tj. cennika, co umożliwia konsumentom porównanie cen. (wyrok NSA z dnia 28 września 2021 r., sygn. akt II GSK 805/21). Należy podkreślić, że obowiązek uwidaczniania cen ma charakter przedumowny, a spełnienie go tj. wywieszenie cennika nie oznacza, że przedsiębiorca nie może doradzać konsumentom przy wyborze dostępnego u niego sprzętu budowlanego.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i porzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, że w należącej do przedsiębiorcy wypożyczalni maszyn i urządzeń budowlanych nie uwidoczniono cennika świadczonych usług. Powyższe godzi w sposób oczywisty w prawo konsumenta do informacji uniemożliwiając mu porównywanie cen. Należy mieć na względzie również, że organ drugiej instancji oceniając aspekt związany ze znikomością naruszenia bierze pod uwagę nie tylko skalę naruszenia, w tym ilość, rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości, lecz również skutki naruszenia w odniesieniu do potencjalnych uczestników rynku, jakimi są konsumenci. W niniejszym przypadku konsumenci zostali zupełnie pozbawieni możliwości zapoznania się z ceną oferowanych usług. Naruszono w sposób istotny prawa konsumenta do dostępu przysługujących mu informacji, z tym samym realna ochrona konsumenta została w tej materii zachwiana. Ponadto, w ocenie Prezesa UOKiK znamienne jest to, że przedsiębiorca został poinformowany o zamiarze wszczęcia kontroli w dniu 21 sierpnia 2023 r., a więc na 3 tygodnie przed jej rozpoczęciem. W ocenie organu drugiej instancji miał więc odpowiednio dużo czasu, aby przygotować się do kontroli poprzez zamieszczenie cennika świadczonych usług. Jednakże jak wykazała kontrola pomimo tego nie poczynił odpowiednich

działań związanych z należytych uwidocznieniem cen. Można przypuszczać, że gdyby kontrola organu nie odbyła się, strona w dalszym ciągu mogłaby (nawet nieumyślnie) naruszać obowiązujące przepisy prawne zaś skutki tego naruszenia byłyby odczuwalne i uciążliwe dla konsumentów. Analizując sprawę pod kątem możliwości odstąpienia od wymierzenia kary zaakcentować trzeba, że przedsiębiorca zaprzestał naruszania prawa dopiero w wyniku przeprowadzonej kontroli. W realiach rozpatrywanej sprawy, nie sposób uznać, by waga naruszenia prawa była znikoma. Tym samym, przesłanka pierwsza nie została spełniona. Za spełnioną natomiast można uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia, gdyż strona w toku kontroli usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakowoż wskazać trzeba, że przesłanki (znikoma waga naruszenia oraz zaprzestanie naruszenia) muszą być spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od wymierzenia kary. Natomiast w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do zastosowania tego przepisu i odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, albowiem nie spełniono warunku kumulatywności ww. przesłanek. Warto wskazać przy tym, że prezentowane powyżej stanowisko znajduje potwierdzenie także w wyroku Wojewódzkiego Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. III SA/Gd 160/21, w którym Sąd stwierdził: „by można było odstąpić w trybie art. 189f Kpa od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, waga naruszenia musi być znikoma, a strona musiałaby zaprzestać naruszenia prawa, zaś obie te przesłanki muszą zostać spełnione łącznie”.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Wielkopolskiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Wielkopolskiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

W ocenie Prezesa UOKiK w niniejszym przypadku brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, tzn. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że

"usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało"). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”).

W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK nie widzi możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 Kpa, czyli usunięcia skutków naruszenia prawa, ponieważ ceny usług muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danej usługi, tak by konsument na tej podstawie mógł podjąć w pełni racjonalną decyzję o zakupie, tzn. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego. Nie można uznać za spełniony powyższy warunek kiedy informacje o cenie usługi nie były udostępnione dla konsumentów, jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Przechodząc do stwierdzenia strony, że nałożona na nią kwota kary stanowi dla strony „nadmierne obciążenie finansowe” i skala prowadzonej działalności nie uzasadnia tak dotkliwej kary, Prezes UOKiK wyjaśnia, że kwestie trudnej sytuacji ekonomicznej przedsiębiorcy nie są ustawowymi kryteriami stanowiącymi podstawę do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej czy umorzenia postępowania. Trudna sytuacja przedsiębiorcy może stanowić podstawę do ewentualnego skierowania wniosku o udzielenie ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej. Jak stanowi art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, ma możliwość:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Jednakże niniejsze uprawnienie przysługuje stronie dopiero po tym jak niniejsza decyzja stanie się ostateczna.

Podsumowując, Prezes UOKiK nie dopatrył się przesłanek do zmniejszenia nałożonej przez Wielkopolskiego WIIH kary pieniężnej i uznaje, iż Wielkopolski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 8 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą

optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie oferowanych usług. Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o zmniejszenie nałożonej kary, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o cenach. Stąd też, postępowanie Wielkopolskiego WIIH w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/